

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת עקב

תורת ה' תמימה משיבת נפש

"ועתה ישראל מה ה' אלהיך שאל מעמך כי אם ליראה את ה' אלהיך ללקת בכל דרכיו ולא הבה אתו ולעבד את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך. לשמר את מצות ה' ואת חקתיו אשר אנכי מצוך היום לטוב לך" (דברים י, יב-יג).

משה רבנו פונה לישראל באמירה מפתיעה: מה ה' דורש מאיתכם? לא הרבה, בסך הכול ("כי אם") דבר קטן...

וכי דבר קטן הוא ליראה את ה', ללקת בכל דרכיו, לאהוב אותו ולעבדו בכל הלב והנפש, וגם לשמור את כל מצוותיו וחוקותיו?! הלא זה המון, זו תוכנית-חיים שלמה!!!

עיון בצמד הפסוקים מגלה שתי תשובות:

א. שתי מילים חותמות את הרשימה המפורטת של שאלת ה' מעימנו: "לטוב לך". ברגע שמבינים שכל מה שה' מבקש מאיתנו נועד להיטיב לנו, ושבזכות קיום התורה והמצוות מתוך יראה ואהבה נגיע לחיי אושר – כל המאמץ מתגמד, ושום דבר כבר איננו קשה מדי.

ב. המילה "כל" מופיעה בפסוקים שלוש פעמים – ללמדנו שהתורה כוללת הכול. התורה איננה אוסף של פרטים, שחלקם נראים אולי קשים לקיום או בלתי מובנים, אלא מכלול אחד המורכב מיראה ומאהבה, מעבודת ה' בלב ובנפש, מקיום חוקי ה' ומשמירת מצוותיו. כל הסתכלות חלקית – בטעות יסודה. אם נתמקד רק ביראה – תיראה היהדות מפחידה ומעוררת אימה, ואם נתמקד רק באהבה נסתכן באובדן גבולות. וכך גם בעולם המצוות: לו הייתה תורתנו מורכבת רק ממצוות שטעמן לצידן היינו חושבים שהכול תלוי בהבנתנו, ואם היו בה רק חוקים שטעמיהם מופלאים מבינתנו היינו חשים שאנו חיים במציאות אבסורדית הפועלת בלי מחשבה. אך התורה כוללת הכול.

התורה בונה מציאות הרמונית של מצוות ושל חוקים, של יראה ושל אהבה. זו תורה מאוזנת ויפה, הנותנת מענה לאדם בכל רובדי אישיותו ומאפשרת לו להיות שותף עם א-ל, לקיים מצוות הנותנות מענה לשכל ומצוות הנותנות מענה לרגש, ולפתח את עולמו מתוך איזון בין התבטלות לבין בניית זהותו העצמית.

כשאנו מביטים במכלול ההרמוני שהכול כלול בו, אין לנו אלא להסכים שחיי תורה אינם משימה קשה – אלא מתנה משמחת המעניקה חיים ואושר לגוף ולנשמה, לשכל ולרגש.

תורה ה' תמימה משיבת נפש!

שאול דוד בוצ'קו